

Raadsinformatiebrief

Datum	7 februari 2023	Zaaknummer	1948.2.288.041		
		Portefeuille	Ruimtelijke ordening en infrastructuur		

J.T. van Burgsteden

Onderwerp Raadsinformatiebrief Koersdocument 'Transitie landbouw op dreef'

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Koersnotitie 'Transitie landbouw op dreef'

Kernboodschap

De koersnotitie 'Transitie landbouw op dreef' voorziet in een gezamenlijk vertrekpunt en handelingsperspectief in de transitie van de landbouw en voedselketen.

Het gezamenlijke zit daarbij in:

- het perspectief op de (een) kringlooplandbouw en het gezamenlijk verkennen wat dat is en wat dat vraagt en waar dat kan.*
- het mogelijk maken van handhaving en vergunningverlening op basis van huidige regelgeving.*

De transitie van de landbouw wordt daarbij breder gezien dan alleen een sanering. De transitie wordt verbreed naar een volhoudbare en perspectiefvolle van zowel de landbouw, alsook de andere partners in de 'keten'. Daarbij wordt een integrale en gebiedsgerichte aanpak in het landelijk gebied voorgestaan die gemeentegrensoverschrijdend kan zijn en waarbij het gezamenlijke zit in:

- de aanpak om vrijkomende gronden, opstallen en rechten niet alleen in te zetten voor het oplossen van de stikstofproblematiek maar ook voor het realiseren van flankerende doelen op het gebied van natuur, water etc.*
- het bundelen van kennis, capaciteit en middelen daar waar het gemeentelijke tekort schiet of samen meerwaarde is te halen en het ontwikkelen van benodigde instrumenten.*

De koersnotitie is een leidraad en leidmotief voor de regio tot 2030.

De Koersnotitie is in wezen een 'vlucht naar voren', een poging om als gemeenten en waterschappen in de Regio Noord Oost Brabant (RNOB) niet langer adhoc te reageren op wat op ons afkomt (en dat is veel) in de transitie van de landbouw, maar om

ons pro-actief te gaan opstellen, op basis van gedeelde ambities en op basis van wat we samen kunnen doen in plaats van ieder voor zich.

Kortom, we willen regie pakken. Daarmee is de notitie een koers op hoofdlijnen die een handelingsperspectief biedt voor de betrokken overheden (waaronder Meierijstad) én agrarische ondernemers en andere direct betrokkenen. We trekken hierin samen op, maar er blijft ruimte om lokaal andere keuzes te maken. De notitie dient mede als leidraad in de gebiedsgerichte aanpak.

De notitie sluit aan op het beleidskader en visie van de Provincie Noord-Brabant, het Rijk en de Europese Unie.

Met name het '*Beleidskader Landbouw en Voedsel 2030*' van de Provincie Noord-Brabant is een kader waar we ons als regio in konden en kunnen vinden. (zie: <https://www.brabant.nl/onderwerpen/landbouw-en-voedsel/beleidskader-landbouw-en-voedsel-2030>). Daarmee was het niet nodig ambities opnieuw uit te vinden. Volstaan is met het onderschrijven van deze ambities als basis voor het ontwikkelen van een gezamenlijk handelingsperspectief.

De koers is gericht op de gebiedsgerichte transitie van de landbouw en het voedselsysteem naar kringlooplandbouw.

De transitie van de landbouw moet bijdragen aan een gezonder leefmilieu waarin de kwaliteit van bodem, lucht en water significant verbeteren. De transitie van de landbouw en daarmee het landelijk gebied is daarvoor urgent. Deze transitie biedt kansen om opgaven van de landbouw te verbinden met de opgaven Blauw (water opgave), Groen (biodiversiteit en klimaat opgave) en Rood (stedelijke opgave). Het handelingsperspectief is daarbij vooral gericht op een gebiedsgerichte benadering mét maatwerk, met een perspectief voor agrariërs die willen doorgaan (richting kringlooplandbouw), op basis van gebundelde kennis en capaciteit in de regio en bij gemeenten en waterschappen en met het inschakelen van de gehele 'keten' in het agrifood ecosysteem. In dat laatste ligt o.a. een rol voor de stichting AgriFood Capital.

N.a.v. de brieven van ministers Van der Wal en Staghouwer van 10 juni 2022 aan de Tweede Kamer over stikstofbeleid en agrarisch perspectief De koers is gericht op de gebiedsgerichte transitie van de landbouw en het voedselsysteem naar kringlooplandbouw.

De transitie van de landbouw moet bijdragen aan een gezonder leefmilieu waarin de kwaliteit van bodem, lucht en water significant verbeteren. De transitie van de landbouw en daarmee het landelijk gebied is daarvoor urgent. Deze transitie biedt kansen om opgaven van de landbouw te verbinden met de opgaven Blauw (water opgave) en Groen (biodiversiteit en klimaat opgave) en Rood (stedelijke opgave). Het handelingsperspectief is daarbij vooral gericht op een gebiedsgerichte benadering mét maatwerk, met een perspectief voor agrariërs die willen doorgaan (richting kringlooplandbouw), op basis van gebundelde kennis en capaciteit in de regio en bij gemeenten en waterschappen en met het inschakelen van de gehele 'keten' in het agrifood ecosysteem. In dat laatste ligt o.a. een rol voor de stichting AgriFood Capital.

Naar aanleiding vande brieven van ministers Van der Wal en Staghouwer van 10 juni jl. aan de Tweede Kamer over stikstofbeleid en agrarisch perspectief '*Kamerbrief stikstofbeleid en nationaal programma landelijk gebied*' (zie: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/christianne-van-der-wal-zeggelink/documenten/kamerstukken/2022/06/10/startnotitie-nationaal-programma-landelijk-gebied>) en '*Kamerbrief over perspectief voor agrarische ondernemers*' (zie: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/henk-staghouwer/documenten/kamerstukken/2022/06/10/perspectieven-voor-agrarische-ondernemers>) willen wij zo snel mogelijk komen tot afspraken met de provincie Noord Brabant over een regieorganisatie en een propositie over de gebiedsgerichte aanpak. De provincies worden namelijk belangrijke uitvoerders van rijksbeleid in deze. Daarmee is niet gezegd dat de (gebiedsgerichte) doelstellingen van het Rijk op het gebied van stikstof worden onderschreven. Wat daarmee wel gezegd wordt is dat een integrale en gebiedsgerichte aanpak wordt onderschreven en een transitie richting een innovatieve en duurzame kringlooplandbouw met voldoende toekomst- en bestaansperspectief.

Planning

De aanpak wordt nog gevolgd door een uitvoeringsagenda. De aanpak is vertaald in een uitvoering op korte, middellange en lange termijn (naast de lopende activiteiten). Deze aanpak wordt nog vertaald in een praktische uitvoeringsagenda in de vorm van de reguliere RNOB werk- en jaarplan systematiek. Deze zullen regelmatig terugkomen in het regionaal overleg en ook in het college van B&W en gemeenteraad voor zover deze consequenties heeft voor gemeentelijke capaciteit en middelen waar de begroting niet in voorziet.

Kortere termijn

- Rekening houden met en participeren op 30% (harde)sanering van veehouders.
- Prioriteren van GGA's waar vanuit Transitie Landbouw de capaciteit op wordt ingezet.
- Ontwikkelen Routekaart.
 - Voldoende capaciteit en flexibiliteit om handhaving (bijv. mogelijk 850 pasmeldingen), mogelijke uitspraak beweiden en bemesten) en vergunningaanvragen (IOV) te realiseren.
 - Ontwikkelen van werkprocessen op basis van scenario's voor de aankomende periode.
- Regionale kaart ontwikkelen met inzicht in 'Hoe ziet kringlooplandbouw eruit en wat kan waar?!'
- Ontwikkelen van regionaal Expertise- of Transitieteam Landbouw.
- Ontwikkelen lobby en public affairs strategie.
- Proactief in gesprek met agrarische ondernemers zoals bijv. het voeren van keukentafelgesprekken en inzet team ondersteuningsnetwerk.
- Breder inzetten op een gezonder leefmilieu door onderzoek GGD Hart van Brabant en Louis Bolk-Instituut naar andere gemeenten uit te bereiden. (Louis Bolk Instituut is het kennisinstituut voor duurzame landbouw, voeding en gezondheid met opdrachtgevers als het Ministerie van LNV, de Europese

Commissie, provincies, gemeenten, waterschappen, milieu- en natuurorganisaties, stichtingen, en het bedrijfsleven).

•

Middellange termijn

- Inzet van een grondfonds.
- Ontwikkelen meetnetwerken en gebruik maken van data t.b.v. inzicht.
- Verbinding met innovatie in de keten en landbouw via AgriFood Capital.

Langere termijn

- Ontwikkelen van experimenteer- en innovatie ruimte voor veehouderij.
- Realisatie van Agroparken.
- Ontwikkelen van een instrumentenkoffer die in te zetten is bij de transitie Landbouw en GGA's waar Transitie Landbouw dominant is.

Communicatie/ participatie

De Koersnotitie 'Transitie landbouw op dreef' is in een consultatietraject besproken met diverse belanghebbenden in de regio. Het doel van de consultaties betreft:

- Netwerk informeren over de koersnotitie 'Transitie landbouw op dreef'
- Reacties ophalen en delen
- Waar synergie mogelijk is, deze inventariseren en delen

Bijlage(n)

Koersnotitie "Transitie landbouw op dreef"

Ter inzage documenten

Niet van toepassing

Met vriendelijke groet,

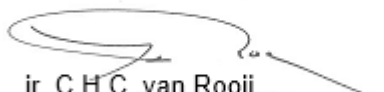
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij